

İSLÂM AHLÂKI

Orman Yüksek Mühendisi Ruhi TOHAR

Bir gün Hazreti Muhammed'in huzûruna, İslâmiyete inanmayan bir bedevî gelip ona:

—Ey Muhammed! Senin tebliğ etmekte olduğun bu dîn hakkında bilgi almak isterim. Bu dînin esasları nedir, beni aydınlatır mısın? diye sorar.

Hazreti Muhammed (s.a.v.) hiç düşünmeden ona şu cevâbı verir:

—*İyi ahlâktır...*

Bedevî bu cevaptan tatmîn olamaz ve sorusunu üç defa tekrarladığı halde yine aynı cevâbı alır.

İyi ahlâktır... iyi ahlâktır... iyi ahlâktır.

Gerçekten O'na göre Allah tarafından kendisine verilen en önemli görev, toplum ahlâkını yüceltmek idi ve bu görevi lâyıkıyla yapabilmesi için de Allah'ın insanlara verdiği bütün güzel huy ve ahlâki nefsinde toplamıştı.

Ona göre İslâm'da esas olan "Güzel ahlâk"tır. Namaz, oruç, hac ve zekât, bunu sağlayacak ve doruğa ulaştıracak birer araçtan başka bir şey değildir.

Çünkü Allah, Ankebût sûresinin 45'inci âyetinde şöyle buyruyordu:

﴿أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ ۖ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ۗ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ﴾

"Ey Muhammed! Kitapta sana vahyedilene oku, namaz kıl. Şüpheli yok ki namaz, insanı çirkin ve kötü şeylerden alıkoyar. Allah'ı anmak ne büyük şeydir; Allah, yap-

ıklarınızın hepsini bilir"

Bu ve bunun gibi âyetlerde, Allah, iyi ahlâklı olmamızın ve kötülüklerden kaçınmamızın bizleri selâmete ulaştıracağını bildirmektedir.

İyi ahlâk sâhibi toplumların ulaşamayacakları hedef, yıkamayacakları engel olamaz...

Ahlâken kokuşmuş toplumların ise en küçük bir darbe ile çöktükleri ve diğer milletlerin boyunduruğu altına girerek ortadan silindiklerini târih yazmaktadır. Buna en iyi örnek olarak yakın tarihimizi gösterebiliriz.

Osmanlılar, kuruluş döneminde toplum ahlâkı, sosyal örgütlenme, adalet, bilim ve askerlik çağdaşlarından üstün bir millet idiler.

Buna mukâbil, Doğu Avrupa'da dîn adamlarının cenneti parselleyip satmak sûretiyle hıristiyanlığı çıkar ve sömürülerinde âlet ettikleri; derebeyi ve kralların ise halkı ağır vergiler altında ezellikleri insanların hayvanlar gibi toprakla birlikte alınıp satıldıkları görülüyordu.

Bu yüzden kilise ve krallar alabildiğine zenginleşmiş, halk ise fakirlik, açlık ve sefâletin kucağına terkedilmişti.

Dinsel sömürüye karşı belirlenen reform hareketi ve bunun sonucunda doğan mezhebler, Engizisyon mezâlimi ve soykırımlarla önlenmeye ve bastırılmaya çalışılıyordu.

Kilise ve krallar el ele vermiş, halkın her türlü uyanış hareketini önlemek için canla başla çalışıyorlardı.

Hiç bir yerde can ve mal güvenliği kalmamıştı. Çünkü eşkiyâ çeteleri ortalığı kasıp kavuruyordu. Osmanlı toplumunda ise geniş bir inanç özgürlüğü mevcuttu. Bu da Kur'ân emirlerinden kaynaklanıyordu. Çünkü Bakara sûresinin 256'ncı âyeti şöyle diyordu:

﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۚ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾

“Dinde zorlama yoktur. Gerçekten doğru yol ile, eğri yol apaçık meydana çıkmıştır. Putlardan yüz çevirip Allah'a inanan kimse, kopmak bilmeyen sağlam bir kulpa sarılmış olur. Allah (c.c.) işitendir, bilendir.”

Tevbe sûresinin 29'uncu âyetinde ise:

﴿قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّىٰ يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ﴾

“Kendilerine kitap verilenlerden, Allah'a ve âhiret gününe inanmayanlarla, Allah ve peygamberin harâm ettiğini harâm saymayanlarla, hak dînini kabûl etmeyenlerle, boyunlarını büküp cizye (vergi) verene kadar savaşın.” deniyordu.

Demek ki İslâmiyeti kabûl etmeyenlerden cizye denilen vergi veya haraç olarak dinlerini icrâda özgür bırakmayı Tanrı emrediyordu. Alınan cizye ise son derece adâletli

idi. Kral ve derebeylerinin halktan gasbettiklerinin yanında, bunlar devde kulak mesâbesinde kalıyordu.

Yine daha önce sözü geçen Bakara sûresinin 190'ıncı âyeti hükmü gereğince esirlere aslâ zulüm yapılmıyor, üstelik adâletle davranılıyor.

Hıristiyan toplumu, güçlü bir devlet idâresine susamıştı. Bunu da Osmanlı ordusu onlara fazlasıyla sağlayabilirdi.

Osmanlı ordusu, geçtiği yerde ot bırakmayan bir “sürü” değil, bilakis, girdiği yerlere adâlet, din ve vicdan özgürlüğü, nizâm ve âsâyiş düzeni getiren bir ordu idi.

Bu konuda bir kaç örnek vermek gerekirse:

—Macaristan ovalarında at koşturan akıncılarımızın, bağlarda yedikleri üzümün ücretini, çevrelerine sarıp, asma dallarına astıkları, oralarda hâlâ bir menkıbe olarak anlatılmaktadır.

Bir başka örnek:

—Meşhur târihçi Peçevî İbrâhîm Efendi, sadrâzâm kâtibi olarak gittiği bir seferde, orduya yayınlanan günlük emirde “hiç bir Osmanlı erinin içinde mahsûl bulunan tarlaları çiğnemesine müsâade edilmediği; bu emir dışına çıkanlara yirmi değnek vurulacağı” meâlinde bir bildiri yayınladığını, kendisinin bir akşamüstü gezisinde dalgınlıkla bir mısır tarlasına girdiği sırada inzibatlarca yakalandığında yirmi değnek cezasının sadrâzâmın tavassutu ile on değneğe indirildiğini “Târîh”inde zikreder.

İslâmiyet öyle geniş hoşgörüye sâhip bir dîn idi ki, gâlipler, mağlupları hiç bir zaman yok etme gâyesi gütmüyorlardı. Çünkü Tevbe sûresinin 6'ncı âyeti:

﴿وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ﴾

“Ey Muhammed! Allah'a eş koşanlardan biri senden aman dilerse, o, Allah'ın sözünü dinleyinceye kadar kabûl et. Sonra da onu güven içinde olacağı yere kadar gönder. Çünkü onlar bilgisiz bir topluluktur.” diyordu.

Kur'ân, hıristiyan halkı aldatarak mal ve paralarını gasbeden râhip ve papazlar için de Tevbe sûresinin 34 ve 35'inci âyetlerinde şöyle diyordu:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ * يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ﴾

“Ey inananlar! O hahamlarla râhiplerin çoğu, insanların mallarını haksız yere yerler ve halkı Allah yolundan alıkoyarlar. Altın ve gümüşleri zimmetine geçirip, onları Allah yolunda harcamayanlara elemli bir azâbı müjdele. Biriktirdikleri altın ve gümüşlerle, cehennem ateşinin kızdırdığı gün, a-lınları, sırtları ve böğürleri onlarla

dağlanacak ve “İşte! Kendiniz için biriktirdiğiniz şeyler bunlardır. Biriktirdiklerinizin azâbını tadın!” denilecektir.”

Osmanlı yargıçları, bu âyet hükmüne dayanarak; para karşılığı cennetin anahtarlarını satan veya günah çıkartan papazları şiddetle cezalandırıyorlardı.

İşte bu geniş hoşgörü ve adâlete dayanan, hakça ve insanca düzen sâyesinde, Osmanlılar, Batı milletlerine kendilerini kabûl ettirmiş ve uzun bir süre Doğu Avrupa'da barış, sükûn huzûrun simgesi olmuşlardır.

Fakat, “her yükselişin bir inişi olur” kuralı gereğince, osmanlı toplumunda da kokuşma başlamıştı.

Adâlet, yerini adâletsizliğe, hoşgörü, yerini taassub ve bağızlığa, hakça ve tarafsız idâre, yerini rüşvet ve sû-i isti'mâle terkedince, Avrupa uyanmış ve bu bozulan düzeni başlarından atabilmek için bir silkinmeleri kâfi gelmişti.

200 yıl gibi kısa bir süre içinde meydana gelen bu çöküşün baş nedenlerini şöylece sıralayabiliriz:

“İlmi, Çin'de bulacağınızı da bilseniz, oraya gidip almaktan çekinmeyin.” diyen yüce peygamberin emirlerine sırt çevirmeniz. Batılılar Rönesans'tan bu yana giriştikleri yenilenme hamleleriyle kendilerini yenilerken, müsbet ilim sâyesinde yepyeni buluşlar ve icâdlar yaparak teknolojik yönden bize üstünlük sağlarken; bizim kendilerini din adamı sanan gerici, tutucu ve câhil yobazlar yüzünden onlardan geri bırakılmamız, üstelik her yeni buluşu

“Gâvur icâdıdır! İstemezük!” nâralarıyla yurda gelmesini önlememiz.

Bâbadan oğula geçen pâdişâhlık kurumu nedeniyle, bilgili, üstün yetenekli, halkını seven, âdil ve ileri görüşlü liderler yerine, câhil, yeteneksiz, saltanat hırsıyla yanıp tutuşan ve bu uğurda kardeşlerini hattâ evlâtlarını öldürtecek kadar zâlim olabilen, geri zekâlı, hattâ deli olan pâdişâhlar tarafından idâre edilmez.

Daha önce de belirtildiği gibi, rüşvet, adâletsizlik, haksızlık, ve tembelliğin bütün devlet kademelerinde egemen olması.

Ticâreti, küçük san'atları ve sanâyîi küçültücü birer uğraş sayarak, bir ülkenin gelişmesi için en çok gereği olan bu faaliyetlerden kendimizi mahrûm bırakmamız. Bu yüzden içimizde bulunan azınlıklar gittikçe zenginleşirken, müslüman çoğunluk daha da fakirleşiyordu.

Parasal gücü elinde bulunduran azınlıklar, rüşvetin hâkim olduğu devlet bürokrasisine tamâmiyle egemen hâle gelmişlerdi. Öyle ki, devlet, bir sefere çıkmak için yahûdî bankerlerden borç para alır hâle gelmişti.

Rüşvet, bize ilk defa Kânûnî Süleyman devrinde girmiştir. Venedik elçisi kendisine ülke ilişkilerinde yardımcı olması için, Sadrâzam Dâmat İbrâhîm Paşa'ya yüklü miktarda rüşvet verir. Bu sâyede görevini başarı ile tamamlayıp ülkesine dönünce şöyle der:

—Müjde! Osmanlı'yı içinden yıktık. Artık onlar bir tehlike olmak-

tan çıktı. Çünkü onları rüşvete alıştırdım.

Halbuki Kur'ân bu konuda, Bakara sûresinin 188'inci âyetinde bakın neler emrediyor:

﴿ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ وَتُدْخِلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِيَأْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾

“Birbirinizin mallarınızı haksız sebeplerle (kumar, hırsızlık, yağmacılık, çapulculuk, emânete ihânet v.s.) yemeyin. İnsanların bir kısım mallarını da bile bile günah işleyerek (yalancı şahidlik, yalan yere yemîn ve rüşvet) ele geçirmek için işbaşındakilere (hâkimlere veya devlet yöneticilerine) yedirerek, mallarınızı aranızda haksızlıkla yemeyin.”

Kur'ân hükümlerini açıkça ihlâl ederek harâma kucak açan ve bu yüzden koca bir imparatorluğu batıranların torunları, bugün onların efendi olarak at oynattıkları ülkelerde çöpçülük, bulaşıkçılık ve madden işçiliği yapmak sûretiyle hayatlarını sürdürmeye çalışmaktadırlar.

Rüşvet mikrobu, bugün de toplumumuzu içten içe kemirmeye devâm etmektedir. Onun en yakın arkadaşlarından iltimâs, adam kayırma ve nüfûz sû-i isti'mâli ise âdetâ olağan işlerden sayılmaktadır.

Sırf “bizden değildir” diye nice yetenekli ve bilgili gençler harcanmakta, heder edilmekte; “Bizim partimize yakındır.” diye nice yeteneksiz, bilgisiz ve ehliyetsiz kişiler devletin önemli mevkîlerine yerleştirilmektedir.

Bütün bu gidişâtın, yani hak yolundan, Kur'ân yolundan ayrılmanın sonunun, Osmanlı İmparatorluğu'nun âkibetiyle aynı olacağını çok iyi bilmeliyiz. Bu, Romalılarda da, Bizanslılarda da, târih sahnesinden çekilen tüm devletlerde de böyle olmuştur, bundan sonra da böyle olacaktır. Bu yazgıyı değiştirebilmek için, târihi çok iyi bilen, dürüst, nâmuslu, âdil ve pisliklerle mücâdele edebilecek güçte olan kişileri iktidâra getirmekten başka hiç bir çâre yoktur.

Gerçek ve örnek bir müslümanın, nasıl bir ahlâka sâhip olması gerekli olduğu husûsu, Kur'ân'ın bir çok âyetinde belirtilmiştir.

Örnek bir müslüman; insanların onur ve haysiyetlerine değer veren, saygı gösteren bir kişi olmak zorundadır. Meselâ Bakara sûresinin 262, 263 ve 264'üncü âyetleri bakın ne diyor:

﴿الَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَدَىٰ لَّهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

“Mallarını Allah yolunda verip de ardından verdiklerini başa kakmayanların, onlara minnet yüklemeyen ve eziyette bulunmayanların mükâfatları Rablerinin katındadır. Onlara ne korku vardır, ne de üzülmek.”

﴿قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعُهَا أَذَىٰ ۗ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ﴾

“Güzel bir söz ve bağışlama, peşinden başa kakma gelen sadakadan daha hayırlıdır. Allah (c.c.)

zengindir, halîmdir.”

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ ۖ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِيقًا نَّاسٍ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۗ...﴾

“Ey inananlar! Malını insanlara gösteriş için harcayan, Allah'a ve âhiret gününe inanmayan kişi gibi, sadakalarınızı başa kakmak ve azarlamakla değersiz hâle getirmeyin.”

Örnek bir müslüman, başkalarınıninkine olduğu kadar, kendi onur ve haysiyetine de saygılı olmak zorundadır. “Bir kimse sana tokat vurduğu takdirde, ona öteki yanağını da çevir.” diyen Hz. İsâ mı daha gerçekçi ve insan onur ve haysiyetine yaraşan bir hüküm va'zetmiş, yoksa Bakara sûresinin 194'üncü âyetinde: ﴿... وَالْحُرْمَاتُ قِصَاصٌ ۖ فَمَنِ اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾

“... Hürmetler karşılıklıdır. Şu halde kim sizin hakkınıza tecâvüz ederse, onun tecâvüz ettiği miktarda siz de onun hakkına tecâvüz edin. Düşmanınıza saldırmaktan çekinmeyin. Sadece Allah'tan sakının ve bilin ki Allah (c.c.) ancak kendisinden sakınan ve korunanlarla beraberdir.”

diyene Kur'ân mı? Çünkü yüce Allah, insanları haksızlık ve kötülöklere boyun eğen miskin ve köle rûhlu yaratmamıştır. Nitekim Hıristiyan âlemi Hz. İsâ'nın bu emrine hiç bir zaman riâyet etmemiştir.

Kur'ân'da dedikodu ve iftirânın da bağışlanmaz birer suç olduğu

hakkında açık hükümler mevcuttur. örneğin Nûr sûresinin 23 ve 24'üncü âyetlerinde:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ * يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

“Nâmustlu ve kötülüklerden habersiz olan mü'min kadınlara zinâ isnâd edenlere dünyâda da lânet edilmiştir, âhirette de. Onlar için büyük bir azâb vardır. O gün ki, dilleri, elleri ve ayakları yaptıklarına şahidlik edecektir.”

Aynı sûrenin 4'üncü âyetinde ise:

﴿وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾

“Nâmustlu kadınlara zinâ isnâd edip (dedikodu yapıp) sonra isbât için dört şahid getirmeyenlere seksen sopa vurun ve onların şahidliğini ebediyen kabûl etmeyin. İşte onlar yoldan çıkmış kimselerdir.”

denilmek sûretiyle dedikoducu ve iftirâcılarının dünyâda da cezâlandırılmasının gerekli olduğu vurgulanmaktadır.

İyi ahlâk sâhibi ve birbirine sâdık olan karı ve kocalar için Nûr sûresinin 26'ncı âyetinde Allah'ın güzel bir müjdesi vardır:

﴿الْخَبِيثَاتِ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتِ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾

“Kötü kadınlar kötü erkek-

lere, kötü erkekler kötü kadınlara, iyi kadınlar iyi erkeklere, iyi erkekler de iyi kadınlara yakışırlar. İyi erkek ve kadınlar, iftirâcılarının dedikodularından çok uzaktırlar. İşte bunlar için mağfiret (bağışlanma) ve güzel bir rızık vardır.”

Kur'ân'da fitne konusunda da açık hükümler getirilmiştir. Fitnenin lügat ma'nâsı **“Bir toplumda ikilik, bozgun ve anarşi yaratmak için yapılan fesat ve bölücülük çabaları”** diye ifâde edilebilir.

Enfâl sûresinin 25'inci âyetinde: ﴿وَ اتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾

“Fitneden sakının. Fitne, yalnız zulmedenlere gelip çatmaz. Allah'ın cezâsı bundan daha şiddetlidir.”

denilmek sûretiyle bir toplum içinde ikilik, bozgun ve anarşi yaratan kişilerin, yarattıkları kan denizinde mutlakâ mahvolacakları, ancak bunun Allah'ın vereceği cezâ yanında çok hafif kalacağı ifâde edilmektedir.

Kur'ân sevmeyi emrediyor. Din, ırk, mezheb farkı gözetmeden tüm insanların birbirini sevmeleri, saymaları, birbirine yardım etmeleri, iyilikte bulunmaları yüce Allah'ın en büyük arzusudur. Bakın bu emrine uyanlara, Nisâ sûresinin 114'üncü âyetinde neler va'dediyor:

﴿لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾

“Aralarındaki gizli konuşmalarının çoğunda hayır yoktur. Yal-

niz sadaka, yâhut iyilik ya da insanların arasını düzeltmeyi emreden(in konuşması) müstesnâ. Kim Allah'ın rızâsını kazanmak amacıyla bunu yaparsa, yakında ona büyük bir mükâfat vereceğiz."

Aynı sûrenin 123 ve 124'üncü âyetlerinde:

﴿... مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا * وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظَلَّمُونَ فِيهَا﴾

"Kim kötülük yaparsa, cezâsını çeker. Kendisine Allah'tan başka ne dost bulur, ne de yardımcı... Erkek veya kadın olsun, inanmış olarak kim hayırlı işler görürse, cennete girer. Kendilerine zerre kadar zulüm yapılmaz."

Allah, birbirine çirkin sözler söyleyenleri, küfredenleri de sevmiyor. Örneğin Nisâ sûresinin 149 ve 150'nci âyetlerinde bakın ne diyor:

﴿إِنْ تَبَدُّوا خَيْرًا أَوْ تَخْفَوْهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءِ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا * إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ لَا يُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا﴾

"Allah (c.c.) (zulme uğrayanlar müstesnâ) çirkin ve incitici sözlerin açıklanmasını sevmez. açıkça bir iyilik yaparsanız veya yaptığınız iyiliği gizlerseniz, yâhut bir kötülüğü bağışlarsanız, bilin ki Allah bağışlayıcıdır; Allah'ın her şeye gücü yeter."

Allah (c.c.), suçsuz insanları öldürenler hakkında Mâide sûresinin

32'nci âyetinde şöyle söylüyor:

﴿... مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا...﴾

"Kim cinâyet işlememiş veya yeryüzünde bozgunculuk çıkarmamış bir kimseyi öldürürse, bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim birisini ölümden kurtarırsa, bütün insanları kurtarmış gibi olur."

Bu âyet, üç önemli konuya açıklık getiriyor. Birincisi, çocuk, kadın ve erkek demeden suçsuz insanları sırf bozgun yaratmak için öldüren teröristlerin kendi anne, baba ve kardeşleri dâhil, tüm insanları öldürmüş gibi bağışlanmaz suç işlemiş sayılacakları.

İkincisi, cinâyet işlediği veya bozgunculuk yaptığı, yargı kararı ile sâbit olan kişiler ölüm cezâsı ile cezâlandırılır ve bu hükmü veren yargıç da, infâz eden cellât da Allah katında suçsuzdur.

Üçüncüsü, tıp mesleğinde olanların, Allah katında seçkin bir yeri olduğu, amaçları insanları ölümden kurtarmak olan bu meslek sâhiplerinin O (c.c.)'nun af ve mağfiretine nâil olacağı anlaşılmaktadır.

İçki ve kumar, insan hayâtını mahvettiği gibi, âileleri perişân eden ve yuvaların dağılmasına sebep olan iki kötü iptilâdır ki, zararları saymakla bitmez. Bunlara müptelâ olan kişilerin aslâ mutlu olamayacaklarını Allah (c.c.) Mâide sûresinin 90'nci âyetinde şöyle belirtiyor:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ

وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿٤﴾

“Ey inananlar! İçki, kumar, tapınmak için dikilmiş taşlar ve fal için kullanılan oklar, şüphe yok ki şeytan işi olan pisliklerdir. Bunlardan kaçının ki mutluluğa eresiniz.”

İnsanlar, mutluluğu içki ve kumar masalarında değil, hayâtın içinde aramalıdır. Allah dileseydi, alkolü ve uyuşturucu maddeleri insanlar için zararlı değil, yararlı olarak yaratırdı. Fakat o zaman insanlığın hâli nice olurdu, düşünüyor musunuz? Bomboş topraklar üzerinde, bomboş gözlerle, sersem sersem bakan, sırttan, sallanıp yuvarlanan milyonlarca dejenere mahlûk. O zaman insan toplumunun şuursuz hayvan topluluğundan ne farkı kalırdı?

Bu maddelerin yararlı olmayıp, müptelâ olanları yavaş yavaş zehirleyip insanın en değerli hazînesi olan aklını başından alarak aşağılık ve gülünç birer zavallı yaratık hâle gelmesine sebep olan bir zehir olarak yaratılması iki nedene bağlanabilir:

1-İnsanların boş hayallerle ve yapay yollarla avunması yerine, akılcı bir düzenle uygarlığı yükseltmek amacına yönelik çalışmalarını sağlamak.

2-Güçsüz, zayıf irâdeli ve nefesine hâkim olamayan kimselerin toplumdan tasfiye olmasını sağlamak.

Alkol ve uyuşturucu maddelere bağımlı olan kimselerin çoğu, bunları üzüntü ve kederlerinden kullandıklarını söylerler. Halbuki

Allah'a içtenlikle ve tevekkülle inanan bir kimse için dayanılamayacak hiç bir üzüntü ve ızdırıp yoktur.

En üzüntülü anda kılınacak iki rekât namaz, inanan kişide üzüntünün hemen dağılmasa bile, tahammül edilir hâle gelmesini sağlayabilir.

İslâm felsefesinde “kadere tevekkül” denilince, Allah'dan gelecek her türlü felâkete katlanmak, bundan yıkılmamak ve yılmamak anlaşılmalıdır. Acz ve meskeneti bununla karıştırmamak gerekir. Âciz ve miskin olanlara göre “Her şey gibi fakirlik ve sefâlet de Allah katından alın yazısı olarak insanların yazgılarıdır. Bundan kurtulmaya çalışmak, boşuna gayrettir.” inancına dayanmaktadır ki, çok yanlış bir inançtır. Çünkü yüce Allah, Kitâb'ının bir çok yerinde fakirlikten kurtulmak için insanoğlunun bütün gayretleriyle çalışmasının gerekli olduğunu vurgulamaktadır.

Hız. Muhammed de, bir çok hadîslerinde dilenmenin ve fakirliğe katlanmanın gerçek müslümanlar için büyük bir ayıp ve zillet olduğunu açıkça belirtmiştir.

“Kadere tevekkül” felsefesi, Mevlânâ'da gerçek anlamını bulmuştur. Mevlânâ, ölümü “Şeb-i 'Arûs” yani “Düğün Gecesi” olarak nitelemektedir. O, öldüğü zaman en büyük sevgilisi olan Allah'a kavuşacağına ve onunla rûhunun bütünleşeceğine inanıyordu. Bu yüzden öldüğü gecenin tıpkı düğün gecesi gibi saz çalarak ve raksedilerek kutlanmasını arzu ediyor ve diyordu

ki:

“Bütün hayâtı boyunca kötülüklerden kaçınan, iyi ve hayırlı işler yapan, yurduna ve çevresine yararlı olan, sevilen kişilerin ölümlerine fazla üzülmeysin. Çünkü onlar dünyâdaki kadar çok daha güzel bir hayâta kavuşmuşlardır.”

Allah’a ve O’nun bir gün hesap soracağına içtenlikle inanan bir kişi, hırsızlık, fırsatçılık, dolandırıcılık, karaborsacılık ve hilekârlıktan kesinlikle çekinir. Yetim malına el sürmez, haram yemez ve emânete ihânet etmek şöyle dursun, devletinin, milletinin ona emânet ettiği bir tek işneyi bile korur. Devlet görevlisi ise hükümlerinde adâletten, tarafsızlıktan zerre kadar şaşmaz. Yalan ve kötü söz söylemez. İftirâ etmez. Hiç kimsenin arkasından dedikodusunu yapmaz. Herkese, hattâ hayvanlara bile iyi davranır. Bütün mal

ve mülkün Allah’a âit olduğunu, kendisinin onların ancak bir emânetçisi olduğunu bilir ve parasını, çevresindeki muhtaç, kimsesiz ve çâresizlere yardım için sarfeder. Helâlinden gayrı kişilere karşı iffet ve nâmusunu korur. Sağ elinin verdiğini sol eli bilmez. Yani yaptığı yardımları herkesten gizli tutmaya çalışır. Devlete olan vergisinin bir tek lirasını bile kaçırmadan öder. Rüşvet vermenin de, almak kadar büyük günah ve suç olduğuna inanır. Yurdunu savunması gerekirse derhal cepheye koşar ve îcâb ederse Allah katındaki en yüce mertebe olan şehâdet mertebesine ulaşmak için canını seve seve verir. Zamânını boş şeylere harcamaz. Kendisine ve âilesine ve ulusuna yararlı olabilme için bütün gücüyle çalışır. Allah’a ve milletine karşı görevlerini yerine getirir.

İşte! Gerçek müslüman budur!